

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma:

Kfv.I.37.210/2025/9.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Figula Ildikó előadó bíró
Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró
Dr. Hajnal Péter bíró
Dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes:

felperes
(cím1)

A felperes képviselője:

... Ügyvédi Iroda
ügyvéd1 ügyvéd
(cím2)

Az I. rendű alperes:

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság
(1117 Budapest, Budafoki út 60.)

Az I. rendű alperes képviselője:

Dr. Konyhás Szilvia kamarai jogtanácsos

A II. rendű alperes:

Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter
(1014 Budapest, Színház utca 1.)

A II. rendű alperes képviselője:

Dr. Kovács N. Balázs ügyvéd
(1053 Budapest, Kecskeméti utca 13. II/1.)

A per tárgya:
jogszerűsége vizsgálata

idegenrendészeti ügyben hozott határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék
2.K.700.843/2022/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 2. K. 700.843/2022/13. számú ítéletét megváltoztatja, az I. rendű alperes 106-L-22782/12/2021. számú határozatát – az elsőfokú határozatra is kiterjedően – megsemmisíti és az elsőfokú idegenrendészeti hatóságot új eljárásra kötelezi.

A kereseti és a felülvizsgálati illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes ukrán állampolgár, aki 2021. július 28-áig érvényes állandó tartózkodási kártya birtokában, 2021. május 18-án nemzeti letelepedési engedély kiállítása iránti kérelmet nyújtott be az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságán (a továbbiakban: elsőfokú idegenrendészeti hatóság).

[2] Az idegenrendészeti eljárás során megállapításra került, hogy a felperes 2002 nyarán járt először Magyarországon, ekkor ismerkedett meg egykori házastársával, egyéb1 magyar állampolgárral, akivel 2004. február 14-én kötött házasságot, és amely házasságból 2006. szeptember 12-én született egyéb érdekelt1 nevű közös gyermekük. A egyéb1sal való házasságát a Budapesti XX-XXI-XXIII. Kerületi Bíróság bontotta fel 2012. április 24-én kelt ítéletével, a házasság felbontása után a gyermek a felperesnél lett elhelyezve, a szülői felügyeleti jogot azonban a gyermek felett a felperes és édesapa együtt gyakorolják.

[3] A felperes magyarországi tartózkodásának jogalapját először a 2006. augusztus 17-én kelt letelepedési engedély teremtette meg, majd a felperes 2011. július 8-án előterjesztett kérelmére a felperes a magyar állampolgárságú családtagjára tekintettel 2021. július 28-áig érvényes állandó tartózkodási kártyát kapott.

[4] A 2021. május 18-án előterjesztett nemzeti letelepedési engedély tárgyában folyó eljárásban az elsőfokú idegenrendészeti hatóság beszerezte az Alkotmányvédelmi Hivatal

szakhatósági állásfoglalását (AH/41405-10/2021-2-4/2020-2), amely szerint a felperes letelepedése Magyarország nemzetbiztonságát veszélyezteti. Erre figyelemmel 2021. augusztus 6-án kelt, 106-1-46761/15/2021-L. számú határozatával a felperes nemzeti letelepedés iránti kérelmét elutasította, és egyben a felperes letelepedési státuszát visszavonta.

[5] A felperes az elsőfokú idegenrendészeti határozattal szemben fellebbezéssel élt, amelyben többek között hivatkozott arra, hogy amennyiben el kellene hagynia neki és gyermekének Magyarország területét, az lehetetlen és embertelen lenne, hiszen szülővárosában Mariupolban az elmúlt időszakban súlyos összecsapások történtek. A fellebbezés folytán eljáró I. rendű alperes 2022. január 11-én kelt 106-L-22782/12/2021. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A határozata indokolása ismertette, hogy a másodfokú eljárásban beszerzésre került másodfokú szakhatóság (továbbiakban II. rendű alperes) BM/16378-2/2021. számú állásfoglalása, mely szerint a felperes letelepedése veszélyezteti Magyarország nemzetbiztonságát.

[6] Az I. rendű alperes határozata indokolása szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) 94. § (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés c) pontja tekintetében a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) letelepedési engedély kiadására vonatkozó szabályai szerint meg kell keresni a kijelölt szakhatóságokat, szakhatósági állásfoglalás kérése céljából, mely állásfoglalás a Harmtv. 87/B. § (4) bekezdése alapján szakkérdés tekintetében kötelező az eljáró idegenrendészeti hatóságra, az abban foglaltakról eltérni nem lehet. Miután a másodfokú szakhatóság állásfoglalása alapján a felperes veszélyezteti Magyarország nemzetbiztonságát, ezért a Harmtv. 30. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételnek – melynek értelmében az a harmadik országbeli állampolgár kaphat nemzeti letelepedési engedélyt, akivel szemben a Harmtv.-ben meghatározott kizáró ok nem áll fenn – nem tesz eleget, ezért a Harmtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt kógens törvényi rendelkezésre és az Szmvtv. 94. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltakra figyelemmel a felperes nemzeti letelepedési engedély iránti kérelmét el kellett utasítani.

A kereseti kérelem és a védírat

[7] A felperes keresetében az alperes határozatának elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályú megsemmisítését és az elsőfokú idegenrendészeti hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Kezdeményezte az eljárás felfüggesztését egyrészt a Fővárosi Törvényszék más bírói tanácsa által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásra, másrészt az Alkotmányvédelmi Hivatal előtt előterjesztett megismerési engedély tárgyában folyó eljárásra tekintettel is.

[8] A kereseti kérelem szerint az I. rendű alperes határozata anyagi jogi és eljárásjogi szempontból az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértő, az elsőfokú hatóság nem adta megfelelő indokát annak, hogy a tényállásban szerepeltetett megállapítások miért alapozzák meg a kérelmező nemzeti letelepedési engedélye kiadásának elutasítását, és a letelepedési engedély hivatalból történő visszavonását, mindez nem tette lehetővé az ügyféli jogok hatékony gyakorlását.

[9] A kereset szerint az I. rendű alperes megsértette a Harmtv. 87/M. § (1) bekezdését, miután a határozat nem tartalmazta a szakhatósági állásfoglalás indokolását, a mérlegelést és a döntés indokait.

[10] A felperes hivatkozott a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdése, a mérlegelési jogkörben hozott döntések jogszerűségi kritériumait meghatározó szabályára, illetve a Kúria 2/2015. (XI. 23.) KMK véleményben szereplő, a közigazgatási szerv döntése indokai határozatban történő szerepeltetése fontosságára.

[11] A kereseti kérelem szerint a védelemhez való joga és a hatékony jogorvoslat is sérült azáltal, hogy a minősített adat védelméről szóló 2006. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.) alapján a megismerési engedély iránti kérelme esetleges pozitív elbírálása esetén bár megismerheti a minősített, titkosított adatot, de nincs joga arra, hogy a megismert adatot bárhol, akár a közigazgatási perben felhasználja. A Mavtv. 13. § (5) bekezdése bár lehetőség ad arra, hogy a bíróság a szakhatósági állásfoglalás alapjául szolgáló minősített adatot megismerje, a bíróság sem használhatja fel az általa megismert adatot.

[12] Az EJEE 8. cikk 7. kiegészítő jegyzőkönyve és 3. cikke sérelmét fogalmazta meg azzal összefüggésben, hogy a Kúria a minősített adat megismerése során arra az álláspontra helyezkedett a gyakorlatában, hogy a felperesek hatékony jogvédelemre vonatkozó eljárásjogai azért nem sérültek, mert a Mavtv. alapján az érintettek kérhetek megismerési engedélyt, másrészt a bíróságok a jogszabály alapján betekintheznek a minősített adatokba, s az alapján vizsgálhatják felül azt, hogy a szakhatósági állásfoglalásban foglaltak kellően alátámasztottak-e. Keresetében több, az Emberi Jogok Európai Bírósága (továbbiakban: EJEB) által, a titkosított adatokon alapuló döntésekkel kapcsolatos ítéletre hivatkozott. (Al Nashif ítélet, Kaushal és társai ítélet, Ozdill és mások ítélet), melyekből azt a következtetést vonta le, hogy a minősített adatok megismerésének megtagadása jogsértő és önkényes volt.

[13] Az EJEE 8. cikke a magán- és családi élet tiszteletben tartását megfogalmazó egyezményi rendelkezéssel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az idegenrendészeti hatóságnak döntése során figyelemmel kellett volna lennie arra, hogy a felperes családban él, vizsgálnia kellett volna, hogy az EJEB esetjogában kimunkált család fogalomnak megfelelő családja létezik-e. Az EJEE 8. cikkéhez kapcsolódó strasbourgi esetjog körében is több ítéletre hivatkozott. (Marckx v. Belgium, Y v. Hollandia, Abdulaziz, Cabales és Balkandali v. Egyesült Királyság, stb.)

A felperes az első tárgyaláson keresetét pontosítva hivatkozott az EUMSZ 20. cikk szerinti származékos tartózkodási jogára is.

[14] Az I. rendű alperes védiratában a kereset elutasítását indítványozta. Több olyan kúriai döntésre hivatkozott (Kfv.VI.37.640/2018/9., Kfv.II.37.542/2019., Kfv.III.37.537/2020/5.), amelyek szerint, ha a hatóság minősített adatokra alapozva hozza meg döntését, a határozat a minősített adatokat nem tartalmazhatja.

Kitért arra, hogy az EJEE 8. cikk (2) bekezdése a nemzetbiztonság, közbiztonság védelme érdekében lehetővé teszi a családi élet védelméhez fűződő jogok korlátozását. A szakhatósági állásfoglalás alapján az alperes eljárása az EJEE rendelkezésének megfelel.

Utalt arra, hogy a felperes által hivatkozott EJEB joggyakorlathoz kapcsolódó ügyek tényállása a perbeli ügy tényállásával nem azonos.

Hangsúlyozta, hogy a peres eljárás során a bíróságnak lehetősége volt betekinteni a döntés alapjául szolgáló minősített iratokba, amely a gyakorlat szerint a felperes számára hatékony jogvédelmet biztosít.

[15] A II. rendű alperes védiratában ugyancsak a felperes keresetének elutasítását kérte.

Hivatkozott a minősített adatok megismerhetőségének kérdését elemző kúriai határozatra, s arra, hogy az idegenrendészeti hatóság nem jogosult a titkos adatokat feltüntetni határozatában.

Hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperes által kibocsátott szakhatósági állásfoglalás helyes ténybeli és jogi alapokon nyugszik, a szakhatóság az eljárási szabályokat betartotta. Hangsúlyozta, hogy a magyar jogi szabályozás a nemzetbiztonsági és közbiztonsági kockázat fennállását olyan kógens kizáró oknak tekinti, amelynek fennállása nemzeti letelepedési engedély kiállítása iránti kérelem elutasítását vonja maga után. Hangsúlyozta, hogy negatív tartalmú szakhatósági állásfoglalás esetén az irányadó jogszabályok és az egységes bírói gyakorlat értelmében nem illeti meg az idegenrendészeti hatóságot a mérlegelés lehetősége.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[16] A Fővárosi Törvényszék a felperes keresetét a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával elutasította, mert a keresetet alaptalannak találta.

[17] Az ítélet indokolása elsőként rögzítette, hogy az Szmtv. 94. § (1) bekezdése szerint a magyar állampolgárok harmadik országbeli állampolgár családtagjaira vonatkozó eljárásokban az egyes migrációs tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXXIII. törvény hatályba lépését követően indult és megismételt eljárásokban a Harmtv. rendelkezéseit kell alkalmazni. Idézte a Harmtv. 33. § (1) bekezdés c) pontját, mely szerint nemzeti letelepedési engedélyt az a harmadik országbeli állampolgár kaphat, akivel szemben a törvényben meghatározott kizáró ok nem áll fenn. A Harmtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint pedig kizáró ok, ha a kérelmező veszélyezteti Magyarország közbiztonságát vagy nemzetbiztonságát.

[18] Az ítélet indokolása a Harmtv. végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Harm.Vhr.) 97. § (1) bekezdésére utalva rögzítette, hogy annak megállapítása kérdésében, hogy harmadik országbeli állampolgár letelepedése veszélyezteti-e Magyarország nemzetbiztonságát, elsőfokon az Alkotmányvédelmi Hivatalt és Terrorelhárítási Központot, míg másodfokon a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításért felelős minisztert kell szakhatóságként kijelölni.

[19] Hangsúlyozta, hogy a Harmtv. 87/B. (4) bekezdése szerint a szakhatóság állásfoglalása szakkérdés tekintetében kötelező az idegenrendészeti hatóságra.

[20] Az ítélet indokolása megállapította, hogy az alperes a Harmtv. szabályainak megfelelően járt el, s a felperes kérelmére indult eljárásban a tényállás teljeskörű feltárása érdekében helyesen szerezte be a szakhatósági állásfoglalásokat, melyhez kötve volt. Hangsúlyozta, hogy a szakhatósági állásfoglalás nem tartalmazhatta a minősített adatnak minősülő indokokat, mivel azok nyilvánosságra hozatala bűncselekménynek minősül, ezért alaptalan volt a felperes Harmtv. 87/M. § (1) bekezdésének sérelmére történő hivatkozása is. Hangsúlyozta, hogy a hatékony jogvédelmet az biztosította, hogy a bíróság a peres eljárás irataiba betekintett, és ellenőrizte, hogy az indokok elegendőnek bizonyultak-e az alperes döntéséhez.

[21] Az ítélet indokolása szerint az elvégzett nemzetbiztonsági ellenőrzés eredményeként a szakhatóság széleskörűen gyűjtött adatok alapján alakította ki álláspontját, s tett javaslatot a felperessel szemben a nemzeti letelepedési engedély iránti kérelem elutasítására.

[22] Döntése alátámasztásaként utalt a Kúria gyakorlatára is (Kfv.II.38.329/2018/10., Kfv.VI.37.640/2018/9., Kfv.III.37.039/2013/6.).

[23] Az ítélet indokolása szerint a felperes alaptalanul hivatkozott az EJEE 8. cikkében foglalt, védeni rendelt érdek sérelmére, ugyanis a 8. cikk (2) bekezdése nemzetbiztonság,

közbiztonság védelme érdekében lehetővé teszi a családi élet védelméhez fűzött jogok korlátozását. Ebből következően a Harmtv.-ben foglalt kogens elutasítási ok miatt a felperes családi körülményeit az alperesnek nem kellett vizsgálnia.

[24] A bíróság összességében megállapította, hogy az I. rendű alperes tényállás tisztázására vonatkozó kötelezettségének eleget tett, határozatát pontos jogszabályi hivatkozásokkal alátámasztott indokolással látta el, a rendelkezésre álló körülményekből logikus és okszerű következtetést vont le, a döntése jogszabályoknak megfelelő volt.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[25] A felperes a jogerős ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az I. rendű alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését, az első fokon eljáró hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[26] Felülvizsgálati kérelmében indítványozta az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EuB) előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését, illetve a felülvizsgálati eljárás felfüggesztését a Szegedi Törvényszék által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásra tekintettel. A felperes szerint az uniós jogot sérti az az ítéleti jogértelmezés, hogy a keresettel támadott határozat alapjául szolgáló szakhatósági állásfoglalásnak nem szükséges indokolást tartalmazni amiatt, hogy az alapul szolgáló indokok minősített adatok. Ellentétesnek állította az uniós joggal azt a szabályozást, amely nem enged szükségességi-arányossági mérlegelést a nemzetbiztonsági veszélyeztetés, mint védendő közérdek és az érintett magán- és családi élete között. Álláspontja szerint önmagában a bírói kontroll a felperes által hivatkozott ún. minimum eljárási garanciákat nem képes biztosítani, ezáltal sérül a hatékony jogorvoslathoz való jog és a tisztességes eljárás követelménye.

[27] Kifejtette, hogy a Mavtv. szerinti megismerési eljárás alkalmatlan a felperest megillető eljárási garanciák, alapvető jogok biztosítására, mivel a Kúria jogértelmezése egyértelművé tette, hogy az érintettnek nincs joga az irat lényegének megismerésére és felhasználására a Mavtv. keretei között.

[28] A felülvizsgálati kérelem szerint az ítélet minősített adatokon alapuló döntésekkel kapcsolatos jogértelmezése ellentétes az uniós joggal és az EJEE szabályaival, az EuB és az EJEB jogértelmezésével.

[29] A felperes érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen és megalapozatlanul hagyta figyelmen kívül az EJEE 8. cikke szerinti magán- és családi élethez való jogot és az alapvető gyermeki jogokat is. A felülvizsgálati kérelem szerint az EUMSZ 20. cikkén alapuló, ún. származékos jog vizsgálatát az elsőfokú bíróság jogsértő módon mellőzte, holott a Kúria Kfv.VI.37.946/2021/8. számú ítélete is kimondta, hogy a bíróságoknak és a hatóságoknak a magyar állampolgárok harmadik országbeli családtagjának tartózkodási jogával kapcsolatos döntések esetén vizsgálnia kell az EUMSZ 20. cikkének alkalmazhatóságát.

[30] A felperes felülvizsgálati kérelmében az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezésére irányuló indítványt is megfogalmazott, melyben egyrészt megfogalmazta az általa feltenni javasolt kérdéseket, másrészt azokat részletesen indokolta, ismertetve az ügy szempontjából releváns magyar jogszabályokat és

jogalkalmazási gyakorlatot, a vonatkozó uniós jogot és jogértelmezést. valamint az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének szükségességét.

[31] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartására tett indítványt. Álláspontja szerint mindkét idegenrendészeti határozat megalapozott, sem eljárási, sem anyagi jogi jogszabálysértést nem követett el, az idegenrendészeti hatóság hatáskörét jogszabályi keretek között gyakorolta.

[32] Felülvizsgálati ellenkérelmében kiemelte, hogy mindenben osztja az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében kifejtett jogi álláspontot.

[33] A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében szintén a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati eljárás felfüggesztése és a felek nyilatkozatai az Európai Unió Bírósága NW-PQ egyesített ügyben hozott ítélete, valamint a Kúria 3/2025. Jogegységi Határozat meghozatalát követően

[34] A Kúria a felülvizsgálati eljárást két alkalommal is felfüggesztette, esőként az Európai Unió Bírósága előtt C-420/22., és C-528/22. szám alatt (továbbiakban: NW-PQ ügy) folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárásra tekintettel, majd a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa előtt kezdeményezett, a Kúria minősített adatok megismerhetősége kérdésével foglalkozó kúriai határozatoktól való eltérés érdekében kezdeményezett jogegységi eljárásra tekintettel.

[35] A Kúria 3/2025. (IV.7.) Jogegységi Határozata (továbbiakban: 3/2025. JEH) rendelkező része 4. pontja megállapította, hogy az EuB NW-PQ ügyben hozott ítéletére tekintettel a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi beutazásával és tartózkodásával összefüggésben hozott hatósági határozatokat megalapozó minősített adatok megismerése kérdésével foglalkozó korábban hozott kúriai határozatoktól el lehet térni, azok a továbbiakban nem hivatkozhatók kötelező jogértelmezésként.

[36] A felperes az EuB NW-PQ ügyben hozott ítélete, valamint a 3/2025. JEH ismeretében is fenntartotta felülvizsgálati kérelmét, és arra az esetre nézve, ha a Kúria nem követné az EuB ítélete szerinti jogértelmezést, az Európai Unió Bíróság előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezését kérte. Az előzetes döntéshozatali eljárás iránti kérelme során számos luxemburgi bírósági jogeseten keresztül hivatkozott az uniós jog elsőbbségére, a hatékony érvényesülés és a közvetlen hatály elvére. Álláspontja szerint a jogegységi határozat nincs összhangban a jogvitában figyelembe veendő EUMSZ 20. cikket értelmező NW-PQ ítélet szerinti jogértelmezéssel.

Hangsúlyozta, hogy az utóbbi EuB ítélet indokolása [57] és [74] bekezdései szerint a hatóság kötelessége az EUMSZ 20. cikk szerinti származékos tartózkodási jog vizsgálata, amennyiben tudomása van a családi kapcsolat fennállásáról.

[37] Az I. rendű alperes, amellet, hogy fenntartotta a felülvizsgálati ellenkérelmét, hivatkozott arra, hogy a felperes a megelőző eljárásban az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási joga vizsgálatát nem kérte, így azt az idegenrendészeti hatóság sem volt köteles vizsgálni, és utalt arra, hogy a felperes a keresetében sem hivatkozott az EUMSZ 20. cikkére, és keresetét később sem terjesztette ki ilyen érveléssel. Másrészt hivatkozott arra, hogy a Bszi. 42. § (1) bekezdéséből következően a jogegységi határozat a Magyar

Közlönyben való közzétételtől kötelező, amelyre a 3/2025. JEH esetében 2025. április 7-én került sor, ugyanakkor a felülvizsgálni kért ítélet 2022. május 5-ei dátumú.

[38] A II. rendű alperes is fenntartotta felülvizsgálati ellenkérelmét. Emellett utalt arra, hogy a Bszi. 42. § (1) bekezdéséből következően a jogegységi határozat az ítélet felülvizsgálata során figyelembe nem vehető, és hangsúlyozta, hogy a Fővárosi Törvényszék felülvizsgálni kért ítélete a Kúria töretlen gyakorlatának megfelelt a minősített adatok megismerhetőségével összefüggésben.

A II. rendű alperes is utalt arra, hogy a felperes származékos tartózkodási jogára a megelőző eljárásban nem hivatkozott.

Hangsúlyozta, hogy a törvényszék betekintett a közigazgatási per során a minősített adatokba, ebből következően a Kúria gyakorlata szerint kialakíthatta álláspontját az idegenrendészeti hatóság határozata jogszerűsége kérdésében.

A Kúria döntése és jogi indokai

[39] A felülvizsgálati kérelem alapos, és a Kúria álláspontja szerint nem indokolt az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése.

[40] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között megvizsgálta, és a vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a Kp. 121. § (1) bekezdése b) pontja alkalmazásának van helye az alábbiak miatt.

[41] A felülvizsgálati kérelem a Fővárosi Törvényszék ítéletét két jól elkülöníthető kérdésben támadta, egyrészt az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jog figyelmen kívül hagyása, másrészt a minősített adatok megismerhetősége, az ezt érintő indokolás hiánya, ezáltal a védelemhez való jog sérelme miatt.

EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jog kérdése:

[42] Elsőként a Kúria kiemeli, hogy az EUMSZ 20. cikke az uniós polgárt védi, ezért harmadik országok állampolgárai az EUMSZ 20. cikkére, mint származékos tartózkodási jogra csak abban az esetben hivatkozhatnak, amennyiben olyan függőségi viszonyuk áll fenn az uniós polgárral, hogy az Európai Unió területének elhagyására kötelező döntés az uniós polgárt is az Európai Unió területének elhagyására kényszerítené a függőségi viszony miatt (JEH indokolás [32]; NW-PQ ítélet [59]). A Kúria az NW-PQ ítélet jelen ügyben való követését az ügyazonosságra figyelemmel tartotta indokoltnak, tekintettel arra, hogy az EuB eljárása alapjául szolgáló egyik üggyel megegyezően jelen ügyben is olyan kérelmező ügyében kellett dönten, akinek van magyar állampolgár hozzátartozója (a kérelem előterjesztésének időpontjában kiskorú gyermeke), s akinek nemzetbiztonsági kockázat miatt utasították el a nemzeti letelepedési engedély iránti kérelmét. Ezen összevethetőségre figyelemmel függesztette fel a Kúria korábban az eljárását az NW-PQ ítélet meghozataláig.

[43] A Kúria ezt követően azt vizsgálta, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozottan hivatkozott-e arra, hogy az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jogát sem az idegenrendészeti hatóság, sem a közigazgatási bíróság nem vizsgálta.

Az ehhez kapcsolódó eljárásjogi tényállásból kiemelendő, hogy már az elsőfokú idegenrendészeti hatósági határozata is ismertette (106-1-46761/15/2021-1. sz. határozat második oldal (4) bekezdésben), hogy a felperes egy háztartásban él magyar állampolgár gyermekével. Emellett a felperes elsőfokú idegenrendészeti határozattal szembeni fellebbezésében is hivatkozott arra, hogy magyar gyermekét egyedül neveli, aki magyar iskolába jár és amennyiben a felperesnek el kellene hagynia az országot, akkor a gyermekének is el kellene hagynia Magyarországot, amely felperesi érvelést az I. rendű alperes határozata indokolása is ismertette (106-L-22782/12/2021. negyedik oldal (1) bekezdés). A felperes kereseti kérelmében is hivatkozott magyar állampolgár kiskorú gyermekére, és a közigazgatási per első tárgyalásán kifejezetten megjelölte, hogy az EUMSZ 20. cikke alapján származékos tartózkodási jog illeti meg.

[44] A fentiekből következően az I-II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az idegenrendészeti hatóságnak a származékos tartózkodási jog kérdését nem kellett vizsgálnia, amiatt, hogy a felperes erre nem hivatkozott, és ugyancsak alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a felperes keresetében nem kérte származékos tartózkodási joga elismerését.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelem származékos tartózkodási joggal összefüggő érvelés megalapozottsága vizsgálatánál figyelemmel volt az EuB NW-PQ ügyben hozott ítélete szerinti értelmezésre, valamint a Kúria 3/2025. JEH szerinti értelmezésére.

Az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jog vizsgálatával összefüggésben az EuB ugyanis három lényeges, jelen jogvita szempontjából fontos megállapítást tett.

Az NW-PQ ítélet indokolása [71] és [73] bekezdéseiből következően nem kell kifejezetten EUMSZ 20. cikkre történő hivatkozás a kérelmező részéről, hanem amennyiben az idegenrendészeti hatóság információval rendelkezik az érintett harmadik országbeli állampolgár és valamely uniós polgár közötti családi kapcsolat fennállásáról, az a körülmény, hogy e cikkre kifejezetten az idegenrendészeti hatóság előtt a harmadik országbeli állampolgár nem hivatkozik, nem mentesítheti e hatóságot annak vizsgálata alól, hogy a családi kapcsolatot, és a függőség kérdését vizsgálja.

Eldőlt továbbá, hogy nem csupán az Európai Unió területének elhagyására kötelező határozattal szemben lehet a származékos tartózkodási jogra hivatkozni (lásd NW-PQ ítélet [65]), melyet a JEH rendelkező része 1. pontja megerősített annyiban, hogy a származékos tartózkodási jogra akkor is lehet hivatkozni, ha az eljárás nemzeti letelepedési engedélyt érint.

Az EuB ítélete ugyanakkor megállapította azt is, hogy az EUMSZ 20. cikkre nem lehet érvényesen hivatkozni abban az esetben, ha a harmadik országbeli állampolgár az adott tagállamban alkalmazandó másik jogszabályi rendelkezés alapján tartózkodási jogot kaphat (NW-PQ ítélet [67]).

[46] A fentiekből következik, hogy miután az I. rendű alperes előtt ismert volt a felperes uniós állampolgárral (gyermekével) fennálló családi kapcsolata, az idegenrendészeti hatóság jogsértően járt el, amikor a családi kapcsolat ismeretében az EUMSZ 20. cikke kérdését nem vonta vizsgálat alá. A jogerős ítélet pedig szintén jogsértő módon hagyta figyelmen kívül és mulasztotta el vizsgálat alá vonni a felperes származékos tartózkodási joga kérdését.

[47] A Kúria azonban hangsúlyozza, hogy az Európai Unió Bírósága következetes ítélkezési gyakorlata és a Kúria jogértelmezése szerint is (Kfv.IV.37.098/2022/15.) a származékos tartózkodási jog a családi kapcsolat fennállásán túl többletfeltételként a függőségi viszony igazolását is megkívánja. Mindez azt jelenti, hogy olyan függőségi viszonynak kell fennállnia az uniós polgár (perbeli esetben a felperes magyar állampolgár gyermeke) és a származékos tartózkodási jogára hivatkozó, jelesül felperes között, amely a

felperes gyermekét arra kényszerítené, hogy az unió területét elhagyja annak érdekében, hogy a felperes családtagját elkísérje.

[48] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem helytállóan hivatkozott arra, hogy az idegenrendészeti hatóság és a közigazgatási bíróság jogsértően elmulasztotta vizsgálat alá vonni, hogy a felperest megilleti-e az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jog.

Minősített adatok megismerése kérdése:

[49] Az EuB NW-PQ ügyben hozott ítélete, és a 3/2025 JEH az idegenrendészeti eljárásban Magyarországon bármilyen jogcímen történő tartózkodási jog megvonása alapjául szolgáló minősített adatok megismerhetőségével összefüggésben is több, jelen jogvitában is irányadó megállapítást tett.

[50] A jogegységi határozat indokolása [50] pontja szerint: *„az NW-PQ ítéletből az a kötelező jogértelmezés következik, hogy azokban az ügyben, amelyekben Magyarország hatóságai az Európai Unió jogát hajtják végre, az idegenrendészeti hatóságnak és a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóságnak biztosítani kell legalább azt, hogy az érintett fél vagy képviselője a hatósági határozat alapjául szolgáló indokok lényegét megismerje, és azzal kapcsolatban a perben álláspontját kifejtthesse. Ezen minimális követelményen túl a hatóságnak és a szakhatóságnak a nemzetbiztonsági érdekekkel összevetve mérlegelnie kell a minősített iratok legalább egy részének hozzáférhetővé tételét. Ezt az értelmezést kell követnie az indítványozó tanácsnak és a Kúria más ítélkező tanácsainak és a BHGY-ban korábban közzétett határozatokat ezzel ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként nem hivatkozható. Mivel az iratbetekintés terjedelméről és a nemzetbiztonsági kockázat lényegéről a szakhatóság dönthet, a bíróság nem térhet el attól a kúriai jogértelmezéstől, amely szerint a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szerv perben álljon.”*

[51] Az NW-PQ ítélet értelmezéséből következően a nemzetbiztonsági szakhatóság által kibocsátott, indokolást nem tartalmazó, kötelező erejű állásfoglaláson alapuló döntés – anélkül, hogy az érintett ne ismerné meg legalább lényegét a döntés alapjául szolgáló indokoknak – a hatékony jogorvoslati jogot, a Charta 47. cikkét sérti.

[52] A Kúria azonban fontosnak tartja kiemelni, hogy a védelemhez való jog nem abszolút, az ugyanis korlátozható, különösen, ha ezek az érdekek a nemzetbiztonsággal összefüggésben merülnek fel.

Az NW-PQ ítélet indokolása [94] pontja kifejezetten kitért arra, hogy: *„védelemhez való jog nem abszolút jog, és az iratbetekintési jog, amely a védelemhez való jog velejárója – korlátozható, egyrészt a megfelelő ügyintézésé általános elve és az érintett személy hatékony jogorvoslatához való joga, másrészt pedig az e személy iratanyagában lévő bizonyos elemek hozzáférhetővé tétele elmaradásának igazolásául hivatkozott érdekek közötti mérlegelés alapján, különösen, ha ezek az érdekek összefüggésben vannak a nemzetbiztonsággal”*.

Az NW-PQ ítélete indokolása [96] pontja emellett azt is rögzítette, hogy vezethet a mérlegelés ahhoz, hogy az iratanyag bizonyos elemeit nem közlik az érintett személlyel, amennyiben ezen elemek hozzáférhetővé tétele közvetlen és egyedi módon sértheti az érintett tagállam nemzetbiztonságát, mivel különösen veszélyeztetheti a személyek életét, egészségét vagy szabadságát, vagy felfedheti a nemzetbiztonsági hatóságok által alkalmazott specifikus nyomozási módszereket, és így súlyosan akadályozhatja, vagy akár meggátolhatja e hatóságok feladatainak jövőbeni teljesítését.

[53] A Kúria itt utal a 3/2025 JEH meghozatalát követően kialakult joggyakorlatára, a Kfv.I.37.851/2024/17. és Kfv.III.37.852/2024/12. számú határozatok elvi tételére, mely szerint *„főszabály szerint a szakhatósági állásfoglalást alátámasztó indokok lényege – a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóság által meghatározott tartalommal és terjedelemben – megismertethető a felperessel vagy képviselőjével. A nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóság azonban juthat arra a következtetésre, hogy ezen elemek hozzáférhetővé tétele közvetlen és egyedi módon sértheti az érintett tagállam nemzetbiztonságát”*.

[54] Az a körülmény, hogy a jogegységi határozat, amely a minősített adatokkal összefüggésben korábban hozott kúriai határozatok kötelező erejűként történő hivatkozását kizárta, csak a felülvizsgálni kért ítélet meghozatalát követően született, azért sem zárja ki a jogegységi határozat figyelembevételét, mert a jogegységi határozat az EuB NW-PQ egyesített ügyben hozott ítélet jogértelmezése alapján született, az EUMSZ 267. cikke alapján pedig az európai uniós jog értelmezésére az EuB kizárólagosan jogosult, az EuB pedig a származékos tartózkodási jog és ezzel összefüggésben hozott hatósági döntés alapjául szolgáló adatok megismerhetőségével összefüggésben az Alapjogi Charta 47. cikke értelmezését pedig az NW-PQ ítéletében elvégezte.

[55] A fentiek alapján a kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem megalapozottan hivatkozott az idegenrendészeti hatóság döntése alapját képező iratok megismerésének hiányára, egyben az indokolási kötelezettség teljesítése hiányára és a védekezéshez való jog megsértésére is.

[56] Jelen ügy sajátossága, hogy egyrészt az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jog és a függőségi viszony, valamint a nemzetbiztonsági kockázat vizsgálata, valamint ezek kapcsán az arányosság vizsgálata egységet képez, ezek egységes vizsgálatára az idegenrendészeti hatósági eljárásban kerülhet sor, ezért a Kp. 121. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. A jelen ügyben hozott döntés azért tér el kizárólag a Kp.120.§ (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával a Kfv.IV.37.186/2025/3. és Kfv.IV.37.186/2025/3. számú döntésektől, mert azokban az ügyekben (lényeges elemként) vagy vizsgálta az elsőfokú bíróság a származékos tartózkodási jog kérdését, vagy e kérdés fel sem merült (nem volt magyar állampolgár családtag), s ezért döntött a Kúria az ítélet hatályon kívül helyezése mellett a közigazgatási per megismétlésének szükségességéről, s nem a hatóságot kötelezte új eljárásra.

[57] Az elsőfokú idegenrendészeti hatóság számára a Kúria azt az iránymutatást adja, hogy elsőként annak kérdése vizsgálandó, hogy a felperes kaphat-e más jogcímen Magyarország területén történő tartózkodásához jogosultságot. Amennyiben ugyanis Magyarország területén bármilyen jogcímen tartózkodási jogot kaphat, úgy a felperes az EUMSZ 20. cikkére, mint származékos tartózkodási jogra nem hivatkozhat.

[58] Amennyiben a felperes más jogcímen tartózkodási jogot nem kaphat, akkor indokolt a felperes és az időközben nagykorúvá vált gyermeke közötti függőségi viszony vizsgálata, amely indokolja valamennyi, a döntés meghozatalához szükséges releváns körülmény, a felperes személyi, családi, vagyoni körülményei, országban való tartózkodása időtartamához való kötődése feltárását.

[59] Amennyiben a szakhatóságok továbbra is úgy értékelik, hogy a felperes letelepedése sérti Magyarország nemzetbiztonságát, főszabály szerint a szakhatósági állásfoglalást alátámasztó indokok lényege – a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóság által meghatározott tartalommal és terjedelemben – megismertethető a felperessel vagy képviselőjével, melyre a felperes reagálhat. A nemzetbiztonsági hatóság azonban juthat arra a következtetésre, hogy az általa feltárt adatok, tények hozzáférhetővé tétele sérti Magyarországot

nemzetbiztonságát, így ez esetben a megismertetésre a megelőző eljárásban nem kell, hogy sor kerüljön.

[60] Amennyiben a felperes esetében az idegenrendészeti hatóság arra a következtetésre jut, hogy a felperest a származékos tartózkodási jog megilleti, és emellett megállapítható, hogy a felperes veszélyt jelent a nemzetbiztonságra, az idegenrendészeti hatóságnak minden körülményt mérlegelve – figyelembe véve az alapvető jogokat és az arányosság elvét is – kell döntenie arról, hogy a felperes letelepedése – származékos jogon – engedélyezhető-e. A felperes egyéni körülményei valamennyi eleme ismeretében a letelepedési engedély iránti kérelem elutasítása csak az adott ügy releváns körülményei összességének konkrét értékeléséből eredhet, amelynek során figyelembe kell venni az arányosság elvét, az alapvető jogokat, és a harmadik országbeli állampolgár gyermekének mindenek felett álló érdekét is.

[61] A megismételt eljárásban a Harm.tv. rendelkezéseit kell alkalmazni, figyelemmel a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény (Btátv.) 286. § (7) bekezdésére.

[62] A Kúria a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét azért nem tartotta indokoltnak teljesíteni, mert a felperes a felülvizsgálati eljárásban azt vagylagosan terjesztette elő, a Kúria pedig a felperes felülvizsgálati kérelmét előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése nélkül is alaposnak tartotta.

A döntés elvi tartalma

[63] *Az EUMSZ 20. cikke az uniós polgárt védi, ezért harmadik ország állampolgára az EUMSZ 20. cikkre, mint származékos tartózkodási jogra alappal akkor hivatkozhat, amennyiben a magyar (uniós) állampolgárnak a vele fennálló szoros kapcsolatra, függőségi viszonyra tekintettel Magyarország és az Európai Unió területét a harmadik ország állampolgárát érintő idegenrendészeti hatósági döntés következtében el kellene hagynia.*

[64] *Amennyiben az idegenrendészeti hatóság előtt ismert a harmadik országbeli állampolgár uniós állampolgárral fennálló családi kapcsolata, a Magyarországon történő tartózkodás jogát megvonó döntéshez kapcsolódó idegenrendészeti eljárásban a hatóságnak az EUMSZ 20. cikkre történő kifejezett hivatkozás hiányában is kötelessége vizsgálni a származékos tartózkodási jog kérdését.*

[65] *Nemzeti letelepedési ügyben főszabály szerint a szakhatósági állásfoglalást alátámasztó indokok lényege – a nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóság által meghatározott tartalommal és terjedelemben – megismertethető a felperessel vagy képviselőjével. A nemzetbiztonsági kockázatról döntő szakhatóság azonban juthat arra a következtetésre, hogy ezen elemek hozzáférhetővé tétele közvetlen és egyedi módon sértheti az érintett tagállam nemzetbiztonságát.*

Záró rész

[66] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[67] A felülvizsgálati eljárásban a Kúriának perköltségről rendelkeznie nem kellett, ugyanis pernyertes felperesnek perköltség iránti igénye nem volt sem a felülvizsgálati, sem az elsőfokú eljárásban.

[68] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 45/A. § (1) bekezdés szerinti 30.000.-forint peres és az Itv. 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése alapján számított 70.000.- forint felülvizsgálati illeték az I. és II. rendű alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti illetékmentessége folytán a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdése szerint az állam terhén marad.

[69] Az ítélettel szembeni további felülvizsgálati lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. május 15.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Figula Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. bíró, Dr. Hajnal Péter s.k. bíró, Dr. Heinemann Csilla s.k. bíró